

13. veeb. anno 1934.

3 aastakäik.

LIDUKE

Eriväljaanne kooli 15. juubeli puhul.

1919 - 1934

Aasta 1919 oli Eesti püridel meeleheitlik, kuuld võidurikas võitlus vaenlastiga; Eesti siseelus oli kibe töö - oli uue konna loomine igal pool, ka uute koolide loomine - tuli ju päästa Eesti tütarlapoised ja laste koolide mõju alt. 15 aastat! Minu meeskib silmade alla. Keskibod silmade alla kõik need sajad ja sajad tütarlapud, kes üübinud liigimnaadimise

ja peatumata jääda euti nende juures, kus lõpetanud
kooli. Tulevad meelde kõik kaastöötajad kolle-
gid - õpetajad, kelle hulgast nü mõnigi oli pun-
nitud lahkuma tööst mitte omal soovil,
 vaid plude sunnil.

Oli kurbi hetki, oli ka rõõmsaid. Oli ras-
kaid, meeleheitlikke, mil paistis, et kõik töö
ja väe on tagajärjetu, kuid oli ka meel-
ilendavaid, mis näitas, et polenud asjata meie
töö - ta oli vilja kandnud.

Kuid kerge pole olnud üalgi meie töö-
sest tööolud olid raskemad kui teistel koo-
lidel. 15 aastat töötada õhtupoole, nõuab üri-
list pingutust nü õrnilaolt kui ka õpetajalt.
Süski - meie töötulumused ei ole halvemad
kui teistel, kas paremad - pole minu ot-
sustada.

Mis saab tulevik? Murega vaatame tule-
vikku - üldhariduslike koolide koonda-
mine ähvardab rühjonus meie kooli - meil ei
ole oma ruume, meie töötame õhtupoole (just
kui oleks see meie süü!) - seepärast tuleb ul-
gemisele etimesis jäyjekorras II gümnaasium.

II Gümnaasiumil on palju sõpru, kuid need
on ideaalsed sõbrad, ei ole rahjeks sääraseid,
kes suudaksid meid aidata murtseda oma
kodu, mille järele oleme igatsenud kõik
möödunud 15 aastat.

Kuid olgu saatus armuline II gümnaasiumi-
le, või olgu ta kuri, loodan, et see töökas, loov
vaim, mis on valitsenud süin ja mille väljenda-
jaks on muuseas ka meie kooli ajakiri "bidetik"
jääb edasi valitsema ka nü, kui oleme laiali
pillatud üle maa.

Kes teab, võib olla tuleb kõige raskust kiusti
süski aeg, mil omal jõul suudame luua endale
oma kodu, oma kooli, laimad ja avaramad töö-
semisvõimalused. See on minu suurim, palavaim
soov II gümnaasiumi 15. aastapäeva puhul.

Jülgeli päralt on tulevik!

Elasin mitu aastat Viidviku-
maal. Me ei näinud seal üalgi
päikesetõusu. Kuid päris päikeseta
me ei elanud: meile, vanadale noo-
red aundarid päikest ja noortele ren-
de unistused olid päikeks - nende unis-
tused omalt inlikuselt õnnel ja oma
rahva heaolul. Kuna noortel puu-
du päike ise, siis olid nende unis-
tused seda elavamad. Üken, et
need unistused muutuvad tahteks,
et tahteid sünnivad teod, et teo-
davad armsaid Viidviklari mäe-
haryale, kus kestvalt paistab
päike. Kus Viidviklased kusta-
vad, mis tähendab elada päris
päikeuta, ei saali, et keegi olis
temata, ja juhtivad päikest kõi-
gile.

Viidvikumaa on kauris maa.

Jul. Grüntal.

Tallinnas.

16.02.34.

XV a. Jideviku Akadeemiast.

13. veebr. 1934 a. läbib me teadustempel 15. kilomeetri-
posti aastati otsatus voolus. Sel puhul poluks huvi-
tusetat teha ülevaade kooli ajaloole.

Peale saksa okupatsioonit tekki tarve veel ühe
tüt. gümnn. järele, kuna I gümnn. ei suutnud vastu
võtta kõiki soovijaid. Selleks asutati II tüt. gümnn.,
mis alul töötas I gümnn. ruumides pr. Tõrvand-Tell-
manni juhatusel. Koolile pandi alus 13. veebr. 1919 a.
õppetöö algas 20. veebr. 1919 a., 328 õpilasega. Siime-
selt aastalt alates kasvab õpilaste arv pidevalt
(ja 1922 a. on 515 õpilast), kuni a. 1921. kevadel väljus
I lend - 38 õpilast suur. Õpetajaid oli osa I gümnn.
ühirü. Vaadeldes tolleajset kroonikat, on pedagoog-
gid peale pr. Kevendi, kes veel praeguigi meil töö-
tab kõik vöörad: pr. Zelinsky, pr. Chevalier, hra. Oras, nr.
20 apr. 1919 a. asub ametisse kooli inspektorina
pr. Pedusaar, sama aasta sügisel aga jätkab ta
oma tööd juba direktorina.

Gümnn. avati 8 klassiga: 1 ettevalmistusklass
ja 5 gümnn. klassi, millest ühel oli paralleelklass.
Kool rajati hum. gümnaasiumina, kus võib olla
hum. - , kunsti- ja majapidamisharu. Harjumine
algab III klassis, kus põhiklassina III a. on hum.;
III b kunsti- ja III c majapidamisharu. Kunstiharu ei
töötanud soovijate puudusel a. 1929, nüüd
on majapidamisklassiks III b. Kui a. 1920 vabaru-
vad Korn. gümnn. ruumid seminarilahkumisel,
asub II tüt. gümnn. sisse.

Helul oli enimeseks vöörkeeleks vene keel, ju-
ba 1921 a. on selleks saksa keel, 1923 a. inglise
keel, praegu aga jällegi saksa keel. Gümnn.
omab saksa-, vene, inglise- ja eestikeelset naama-
tukogu. Neist on eestikeelse biblioteek privilegee-
ritud seisundis, omades muuhulgas ka vöör-
tuslikku kuukirjandust („Olion“, „Looming“); lu-
gumislaua husestadmiseks on aga seni puudu-
nud kohad ruumid. Tundeid eestikeelse naa-
matukogu loojana omab prof. Saareste. Alates
a. 1921. omavad ka õpetajad eiraamatukogu.
Heites pilgu pikale 15. tööaastale, peab maini-
ma, et pole puudunud ka õpilaste iltegevus,

olguigi, et see on senini väljendunud perioodiliselt.
19¹⁹/₂₀ a. toetus ja kirjandusring, I & II "võitleja".
A. 1921. asutatakse girl reservide ühing "Koit" a. 1922
spordiring - ainuke ring, mis pühinud niaanisaa-
mal aastal asutatakse II-daii klasse "Füürka-ring"
ja III-daii klasse "Noorusejõud" ja Karskusring.
kahepealset aastat toetus vaid spordiring, kuni
1930. a. asutati "Kultuuriring", mis toetus praeguigi.
A. 1932 asutati "Muusikaring", mille aktiivmaks
avalduseks on orkester. 1919. a. väljastati aja-
kirja "Koidikul" - kuid see õilis üritus seikus pas-
süüsuu tõttu. Uuesti hakkas gümna. häälekand-
ja ilmuma "bidevikuna" a. 1931. Üldse võib väi-
mase kolme aasta jooksul märgata pidevat kir-
janduslike huvide tõusu, milles omal teinud
noor ush keele õppejõud pr. Krüsa - tuues orra
ilmumisiuga kaasa indu ja tootumistatet. Kooli
ajaloo kestel on järgminist väljaspool kooli asu-
vaid org. -st osa võtnud: üldine kekkoolide Kir-
jandusring, ülemaaline Eesti Noorsoo ühendus, Krist-
lik Noorte Naiste ühing, Kalev ja Eesti Koolinoor-
soo düt. veel oleks tähelepanuväärt jälgida
suurumaid eskurühone, mis korraldatud välis-
maale: 1921a. käidi 2 korda Soomes, 1922. a. -
II lend Saksamaal, 1923. a. - III lend Saksas, Austrias
ja Ungaris, II, III, VIII ja IX lend käib Rootsis ja I
lend Lätis.

Intensiivselt toetuvad lastevaremate Komitee ja bi-
listlaskogu, millest võimane omal laulukoori ja
juuikorterit Piirital. Alates a. 1928 toetus Põhja-Eesti
narrikul (Pärjatsel ja Auvers) kooli juuikodu, milline
aga nüüd krüni tõttu suktud. Silmapaistvaid inkuist
on töötanud mil järgminid: prof. A. Topman, helilooja
K. Türipuu, prof. E. Tenmann, ülempuista M. Pats, prof. Saaru-
te, koolinõunik J. Grünthal, ülikooli juures töötav L. Põuka-Tõis,
diurektorid A. Kuu ja H. Kälbe, kadunud E. Sauer, Rügisõõte pro-
kuroor L. Rago j. n. e. Koolil on 67 õil! mit tähtsamaid, kes mit-
kinud bideviku Headumia pinke on: Miltvidaid (A. Hak), S. Raa
Draamastuudistid, A. Lepp (Tõeliskatvud), tantvitar A. Ilbing, klaveriuuustriik
A. Tinnus, hõmme sanatooriumi arst H. Lillve, E. Peltgi, koori "Hõmmeid"
-energiilin toetujaid üliõpilaskogona omaavalitsunis "S. Püü" emmane
rekk koolinoor tevitamas Rügivaremat. veel on vidi õil! mit.
Ku N. N. X. ü stipendiaatidena õrnivad välismaal.

Õpilaste iselgevused 1933/34 II gümnaasiumis.

13. veebr. on meie gümnaasiumi sünnipäevaks - on tehtud pidevalt 15 aastat tublit tööd.

Dün on kasvunud titarlapud, kes tahavad, udavad ja peavad olema väärilised Eesti naised.

Me koolis on valitsenud alati töövaim ning perioodiliselt see on näidanud tõusvat tendentsi. Ka meie iselgevus on üha arenenud.

Õukirime säärane suure tähtpäeva puhul v. see kokkuvõtte praeguse õppurpere iselge- v. et.

Ajal, mil praegune abiturium oli II klass, kutsuti nende poolt ellu „Kultuuriring“, kes on korraldanud oma kestvusel reprod. õhtuid, laulus-koorideksil tähtsate tegelaste mälestus- ja aitamis-õhtuid. Ühmane neist oli G. Luisku 50 a. sünnipäe- ma puhul. A. 1933.a. I semestri ajal liideti „Kul- tuuriringiga“ ka „Muusikaring“, kes esib orkestrit.

Teine vaimukultuuri algatus on „bidevik“, mis ilmus kolmandat aastat. 7ga number on ilmunud 24 leheküljelise, 4 korda aastas. Bidevik on saanud kõigjal kütta arvutuse osalikeks.

Kolmas ringest on „Spordiring“. Mainitud ring on vahenditult püüdnud läbi kooli ajaloo. See ring on koondanud enes ümber rea aktiivseid sportlasiõppurid - mõringaid Eesti meistriteki oma alal - Linda Marten, Olli Parts, Ilu Ilus, Immi Tõkke - T.K.P.Ü ja Ü.S.M.Ü. Meistrid. 1933.a. 13 klassi võrkpalli meistriks oli meie naisnõud ja ka tänava on ta kindel konkurent nimetatud tütlile.

Täna II gümnaasiumi II aastapäeva
puhul seisatame hetkeks vaikses
hordumuses, et mäletada 15 a. mu-
tel puhkama läinud pedagooge,
ku! ku! ja vil! vil!

Pedagoogid:

Konstantin Tünnpu.
Friedrich Jaan
Peeter Lannari
Alexander Aesthanibui
Mihail ... Padva
Blide Vilmar
Vera Mesipuu

Ku! ku!

Lenta Schmidt
Berita Norman
Elisabeth Härtner
Marie Pion
Agnes Novvi
Alma Uusaja.

Vil! vil!

Linda Albo
Agnes Põlla
Alma Hendson
Alicia Franstibil
Timo Lind
Hilda Kõlveson-Jaan
Olga Paavu
Hilda Must.

Noorus.

Elupanoraamal helgib kevadsümbol: Noorus!
Kulgeb aat ilma aegade sangarlik suurus,
Tulnid kevadpäike küüd —
Lootust, indu tulvil noored!

Noorusküis kohab pühend isamaale,
Moondub palveliiks uljas naerusuu,
Tõuseb ukivilt pühi puna-kuke,
Hingus palve valmib õilis, sõnatu...

Elupõllult kajab noorte ergas hüüu,
Kõiki takistusi võitev püüu;
Hõljub pilvedena noorusideaale,
Kõlab kuljustena igatsuslaule. —

Elupanoraamal helgib kevadsümbol: Noorus!
Kulgeb aat ilma aegade sangarlik suurus
Kajab võimsana võitlushüüu,
Kõiki takistusi võitev püü!

—S.V.—

Teadanne.

Ü.Ü.Ü. güm. I ja II klasside õppuripoolne palub
Ü.Ü.Ü.Ü.T.O. tänavaks võtta järgmist ariolu:

— Ü.Ü.Ü.Ü. Kirjanduskeirtoimkond palub teid
valdada oma kooli ajakirjas, et Ü.Ü.Ü.Ü. Kirjandus-
keirtoimkonna poolt väljakuulutatud Kirjandusvõistluste
tähtpäev on paljude osavõtjate soovil edasi lükatud 15.
märtsile 1934.a.

Žüüri koosseisu kuuluvad: Kirjanik Juhan Jaik,
Ü.Ü.Ü.Ü. peasekretär August Meikop, Ü.Ü.Ü.Ü. Kirjan-
duskeirtoimkonna esimees Voldemar Vent, magister
J. Väinaste ja eesti keele õpetaja pr. Trakman.

Hustavalt

Esimees: (allkiri)

sekretär: (allkiri).

Toimetused: E. Sommer, S. Hussar, L. Vohu, H. Paulbaum, E. dahi,
E. Ots, E. Sprants.